Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 19

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [9. Jh.]

Beda: Sermo zu der Evangelienlesung

urn:nbn:de:bsz:31-6704

Visual Library

cum peruenerit in aeternam
hierusalem . idest uisionem pa
cis . & ingressa fuerit beatam
requiem & gloriam caelestium
promissorum . multo plura &
magnificentiora perspicit.
quam eis sunt in hac terra per sa
cra eloquia per prophetas atq;
apostolos nuntiata . Nunc
enim tamquam in speculo & in
enigmate . tunc autem oculis
suis uidebit . idest facie ad faci
em . Tunc beata & inlustris
anima inter stupendas remu
nerationis sui constituta diui
tias . ineffabilibus reginę huius
uerbis uti ad dm poterit dicens.
Verus est sermo quem audiui in
terra mea super sermonib; tuis.
Maiora sunt opera tua quam ru
mor quem audiui . Et reuera
id quod parat ds diligentibus se .
fide non comprehenditur . spe
non adtingitur . caritate non ca
pitur . desideria & uota trans
greditur . Adquiri potest .
aestimari non potest . Habebit
de perceptione fructum . non
habebit de satietate fastidium .
Ad quę uos bona perducat . qui ui
uit & regnat in scla sclorum . am.

ITEM IN DEDICATIONE ECCLESIAE .
LIC SCI EUA SEC LUCAM.

IN illo tempore . Egressus ihs
perambulabat hiericho .
Et ecce uir nomine Zacheus . Et rl.

CXXVIII SERMO BEDAE DE EADE LECTIONE

ET INGRESSUS perambula
bat hiericho .
& ecce uir nomi
ne Zacheus . &
hic erat prin
ceps publica
norum & ipse
diues . Et querebat uidere
ihm quis esset . & non poterat
uidere prae turba quia statu
ra pusillus erat . Et prae
currens ascendit in arborem
sicomorum ut uideret illum .
quia inde erat transiturus .
Quae inpossibilia sunt apud ho
mines . possibilia sunt apud dm .
Ecce enim camelus deposita gibbi
sarcina per foramen acus tran
sit . hoc est diues & publicanus .
relicto onere diuitiarum .
contempto censu fraudum .
angustam portam artamq;
uiam quae ad uitam ducit
ascendit . Qui mira deuo
tione fidei . ad uidendum sal
uatorem . quod natura minus
habuerat ascensu suppl&
arboris . Atq; ideo iuste

quamuis ipse rogare non au
deat · benedictionem domini
cae susceptionis quam deside
rabat accepit ·, Mystice au
tem zacheus qui inter peccato
res nominatur · credentem
ex gentibus populum significat ·
Qui quanto curis saecularibus
occupatior · tanto flagitiis
deprimentibus erat factus hu
milior ·, Sed ablutus est · sed
scificatus · sed iustificatus · in no
mine dni nri ihu xpi & in spu
di nri ·, Qui intrantem hieri
cho saluatorem uidere quae
rebat · sed prae turba non pote
rat · quia gratiae fidei · quam
mundo saluator attulit · par
ticipare cupiebat · sed inolita
uitiorum consuetudo ne ad
uotum perueniret & obstiterat ·
Eadem namq; turba noxiae
consuetudinis · quae supra cae
cum clamantem ne lumen pe
teret increpabat · & iam susci
pientem publicanum ne ihm
uideat tardat ·, Sed sicut cae
cus turbarum uoces magis ac
magis clamando deuicit · ita
pusillus necesse est turbae no
centis obstaculum altiora pe
tendo transcendat · terrena
relinquat · arborem crucis
ascendat ·, Sycomorus namq;

quae est arbor foliis moro similis ·
sed altitudine praestans · unde
& a latinis celsa nuncupatur ·
ficus fatua dicitur ·, Et eadem
dominica crux credentes ali
ut ficus · ab incredulis inridetur
ut fatua ·, Nos autem praedica
mus inquit apostolus · xpm cru
cifixum · iudaeis quidem scan
dalum · gentib; autem stultitiam ·,
Ipsis uero uocatis iudaeis atq;
gentibus · xpm di uirtutem · &
di sapientiam ·, Quam uide
lic& arborem pusillus statura
zacheus quo exaltari possit as
cendit · dum quilib& humilis
& propriae conscius infirmita
tis · confidens in dno proclamat ·,
Mihi autem absit gloriari · nisi
in cruce dni nostri ihu xpi ·,
Ascensa autem sycomoro tran
seuntem prope dnm cernit · quia
per hanc laudabilem fatuita
tem · & si nec dum ut est solide
iam tamen raptim & quasi in
transitu luci sapientiae caelestis
intendit ·, Et cum uenisset ad
locum suspiciens ihs uidit illum ·,
Perambulans hiericho saluator ·
uenit ad locum ubi praecurrens
zacheus sycomorum conscende
rat · quia missis per mundum
sui uerbi praeconibus · in quibus
ipse nimirum & loquebatur & ibat ·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

uenit ad populum nationum
qui passionis eius fide iam sub
limis existens. & iam diuinita
tis eius ardebat agnita facie
beari. Suspiciens uidit illum
qui a per gratiam fidei a terre
nis cupiditatibus eleuatum.
turbisq; infidelium super emi
nentem elegit. Videre enim
di eligere uel amare est.
Vnde est illud. Oculi dni super
iustos. Nam & nos quae ama
mus uidere. ab his quae execra
mus intuitum festinamus auer
tere. Vidit ergo ihs uidentem
se. quia elegit eligentem se. &
amauit amantem. Hunc sane
ordinem proficiendi. hoc est per
fidem dominicae incarnationis
ad cogitationem diuinitatis per
ueniendi. quasi per sycomorum
ihu faciem speculandi. doctor
egregius ostendit cum ait.
Non enim iudicaui scire me aliquid
inter uos. nisi xpm ihm & hunc
crucifixum. Itemq; alius expro
brans. facti estis inquit. quibus
lacte opus sit. non solido cibo.
Lac infirma temporalis dispensa
tionis. solidum cibum ardua
perpetuae maiestatis appellans.
Et dixit ad eum. Zachee festi
nans descende. quia hodie in do
mo tua oportet me manere.

Et festinans descendit. & excepit
illum gaudens. Manebat ali
quando dns in domo principis
phariseorum. hoc est in iudeorum
synagoga docebat. Sed quia
non baptizatum ante prandium.
sabbato curantem. publicanos
& peccatores recipientem. con
tra auaritiam disputantem.
& cetera digna dō gerentem lingua
uenenata carpebant. pertesus
eorum facinora discessit & au
fugit dicens. Relinquetur
uobis domus ura deserta.
Hodie autem in domo pusilli za
chei oportet me manere. hoc est
nouae lucis gratia coruscante.
in humili credentium nationum
corde quiescere. Quod au
tem descendere de sycomoro za
cheus & sic in domo sua xpo man
sionem praeparare iubetur.
hoc est quod apostolus ait.
Quia & si cognouimus secundum
carnem xpm. sed iam nunc non
nouimus. Et si enim mortu
us est ex infirmitate. sed uiuit
ex uirtute di. Et cum uiderent
omnes murmurabant dicentes.
quod ad hominem peccatorem
diuertisset. Manifestum est
iudaeos semper gentium odisse
salutem. Scriptum est enim.
Sequenti uero sabbato poene

uniuersa ciuitas conuenit au
dire uerbum di. Videntes
autem turbas iudaei repleti sunt
zelo. & contradicebant his quę
a paulo dicebantur. Et alibi
fideles & iam fratres aduersus
apostolorum principem discep
tabant dicentes. Quare intro
isti ad uiros praeputium haben
tes. & manducasti cum illis.

Stans autem zacheus dixit ad
dnm. Ecce dimidium bono
rum meorum dne do pauperib;
& si quid aliquem defraudaui
reddo quadruplum.

Aliis calumniantibus hominem
peccatorem. ipse zacheus stans.
id est in ea quam ceperat fidei
ueritate persistens. non solum se
ex peccatore conuersum. sed & iam
inter perfectos probat esse con
uersatum. Dicente enim dno.
si uis perfectus esse uade uende
omnia quae habes & da paupe
ribus. quisquis ante conuersi
onem innocenter uixit. om
nia conuersus potest dare pau
peribus. At qui aliqua fraude
sustulit. primo haec iuxta legem
reddere. deinde quod sibi reman
serit debet dare pauperibus.

Ac sic & ipse qui a sibi nihil retinet.
omnia sua dispergit & dat pau
peribus. iustitia eius manet in
saeculum saeculi. Et haec est
sapiens illa stultitia quam de sy
comoro publicanus quasi fruc
tum uitae legerat. rapta uideli
cet reddere. propria relinquere.
uisibilia contemnere. pro inui
sibilibus & iam mori desiderare.

Se ipsum abnegare. & eius qui nec
dum uideatur dni uestigia sequi
concupiscere. Ait ihs ad eum.

Quia hodie salus domui huic fac
ta est. eo quod & ipse filius sit
abrahae. Filius abrahae di
citur zacheus. non quia de eius
stirpe generatur. sed qui a eius
est fidem imitatur. Ut sicut
abraham terram cognationem.
domumque paternam. ob spem
futurae hereditatis dno iubente
deseruit. ita & ille qui thesaurum
in caelis adquireret. bona sua
pauperibus pascienda relinqueret.

Et pulchre dicit & ipse. ut non so
lum eos qui iusti perseuerant.
sed & eos qui ab iniustitia resipis
cunt. ad filios promissionis perti
nere declaret. Aliter.

Salus quae olim iudaeorum do
mum implebat. hodie populo na
tionum inluxit. eo quod & ipse
populus filius sit abrahae creden
do in eum de quo dicit apostolus.

Si autem uos xpi. ergo abrahae se
men estis. Et sicut alibi dicit.

quod ipſe abraham ſit pater cir
cumciſionis · non his tantum qui
ſunt ex circumciſione · ſed his ſunt
qui ſectantur ueſtigia quae eſt
in praeputio fidei patris nri abra
hae · Venit enim filius homi
nis quaerere · & ſaluare quod pe
rierat · Hoc eſt quod alibi dicit ·
Non ueni uocare iuſtos · ſed pecca
tores · Pius ſane magiſter qui
murmurantibus turbis ſua miſ
teria non dedignatur exponere ·
adeo felic& peccatorem pe
nitentiam · non eſſe reſpuendam ·
ut ipſe di filius ob hanc maxime
quaerendam · ſit deſtinatus ad
terras · Qui ut pietatis ſuae no
bis diſpenſationem incul&
ſepiſſime ſe filium hominis appel
lat · commendans ſollicite nobis ·
quod factus eſt benigne pro nobis ·

INLETANIA
QUANDO UOLUERIS · SĪR
BEATI IOHAN DE IEIUNIO
NINIUITAR ·

CLEMENTISSIMUS OMPS
ds pietate
misericordia
ſemper largiſ
ſimus · delin
quentibus po
pulis & ſubmerſis peccato iacen
tibus · indulgentiae ſuae reme
dium per prophetam ingerit dicens ·

Conueſtimini ad me & pęnite
mini · & quare moriemini do
mus iſrahel · Et iterum dicit ·
Conueſtimini ad me & agite pe
nitentiam · & non erit uobis ini
quitas in ruinam · Sic namq·
nineuitarum urbem ſcaten
tem populo ſtudiiſq· ſcelerum
ſine modo feruentem · per io
nam ſciſſimum uatem prae
cępit conueniri iub& prae
dicare · In qua urbe tanta
immanitas creuerat peccato
rum · ut clamor malitiae per
ueniſſ& ad caelos · Iactat ſe
uaſtum per populos crimen ·
diuinas aures ſtudium diuer
ſorum criminum pulſat · & ne
ultra ſuum morem aliquando
pietas facit · ma uult recipere
pręconiis aduitam reducere ·
quam iratus funditus extirpare ·
Vade inquit dns ad ionam in ni
neuem ciuitatem magnam &
praedica in ea quo aſcendit cla
mor malitiae eius ad me & dicet ·
Triduo & nineue ſubuertetur ·
Cuius indulgentia habuit tem
pus · habuit & remedium ·
Qui poenam diſtulerat · iam mi
ſericordiam cogitabat ·
Et qui ſpatium fletibus dabat ·
poenitentiam expectabat ·
Nam ſi eſſ& diſpoſitio puniendi
eos & perdendi merito pecca